

Féilire agus Féastaí- Mí na Samhna 2026

Féilire

Dáta	Féile	Soiscéal
1ú Mí na Samhna 2026	Féile na Naomh Uile	Matha 5: 1-12
2ú Mí na Samhna 2026	Cuimhneachán ar na dílis atá imithe ar shlí na fírinne	Matha 11:25-30
3ú Mí na Samhna 2026	Naomh Malachy, Easpag	Lúcas 14:15-24
4ú Mí na Samhna 2026	Naomh Charles Borremeo	Lúcás 14:25-33
5ú Mí na Samhna 2026	Naomh Martin de Porres	Lúcás 15:1-10
6ú Mí na Samhna 2026	Na Naoimh Uile in Éirinn	Lúcás 6:20-26
7ú Mí na Samhna 2026	Naomh Willibrord	
8ú Mí na Samhna 2026	An 32ú Domhnach in Am Gnáth	Matha 25: 1-13
9ú Mí na Samhna 2026	Tiomantas Naomh-Eoin Lateran	Eoin 2: 13-22
10ú Mí na Samhna 2026	Naomh Leo the Great	Lúcás 17:7-10
11ú Mí na Samhna 2026	Naomh Martin of Tours	Lúcás 17:11-19
12ú Mí na Samhna 2026	St Josphat	Lúcás 17:20-25
14ú Mí na Samhna 2026	Naomh Lorcan Ó Thuathail	Lúcás 18:1-8
15ú Mí na Samhna 2026	An 33ú Domhnach in Am Gnáth: Lá Domhanda na Boichte Naomh Albert the Great, Easpag agus Dochtúir na heaglaise	Ní cheiliúrtar an féasta I mbliana.
16ú Mí na Samhna 2026	Naomh Margaret; Naomh Gertrude	Lúcás 18:35-43
17ú Mí na Samhna 2026	Naomh Elizabeth of Hungary	Lúcás 19:1-10
18ú Mí na Samhna 2026	Tiomantas na bBasilic Naomh Peadar agus Naomh Póil Céadaoin Dearg	Matha 14: 22-33
21ú Mí na Samhna 2026	Ionadaíocht na Maighdine Beannaithe Muire	Matha 12:46-50
22ú Mí na Samhna 2026	Naomh Cecilia	Ní cheiliúrtar an féasta I mbliana

22ú Mí na Samhna 2025	Ár dTiarna Íosa Críost, Rí na Cruinne	Matha 25:31-46
23ú Mí na Samhna	Naomh Columban	Lúcás 21:1-4
24ú Mí na Samhna 2026	Naomh Andrew Dung-Lac agus compánaigh	Lúcás 21:5-11
24ú Mí na Samhna 2026	Naomh Colman	
25ú Mí na Samhna 2026	Naomh Catherine; Naomh Clement; Naomh Colman	Lúcás 21:12-19
27ú Mí na Samhna 2026	Naomh Fergal	Lúcás 21:29-33
29ú Mí na Samhna 2026	An Chéad Domhnach in Aidbhint	

Ceiliúrann an Eaglais Chaitliceach na Féilte seo i Mí na Samhna 2026.

Féasta: 1ú Mí na Samhna: Féile na Naomh Uile

Féile na Naomh Uile

Is lá speisialta í Lá na Naomh Uile atá tiomanta do phaidir a dhéanamh ar son na ndaoine uile a d'imigh den saol go dílis, go háirithe iad siúd atá ag dul trí ghlanadh sa Phurgadóir sular téann siad go Neamh.

Cuimhneachán ar na dílis atá imithe ar shlí na fírinne - Féasta: 2ú Mí na Samhna

Is é príomhchuspóir chun ónóir a thabhairt do na Naoimh ná glóir Dé agus naomhú an duine trí shaol an duine a dhéanamh comhréireach go hiomlán le toil Dé agus trí dhóchas na ndaoine a bhí ina deisceabail den Tiarna ... caithfidh

oideachas reiligiún ár gcaidreamh leis na naoimh bheith le feiceáil i solas na creidimh... (*Bunaithe ar Eolaire ar Popular Piety agus Liturgy*, 212).

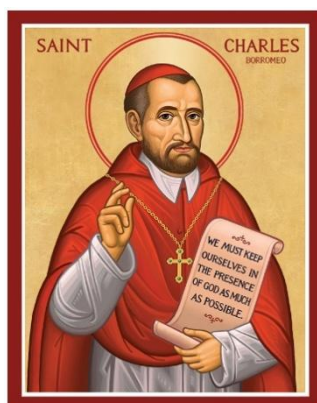
Naomh Malachy (1094 - 1148), Féasta: 3ú Mí na Samhna 2026

Naomh Malachy

Rugadh Naomh Malachy in aice le hArd Mhacha. Bhí sé ina vicéir ar Ceallach, an easpag a rinne iarracht ar deoise Ard Mhacha a athchóiriú. Lean sé leis an obair athchóirithe mar Easpag Chonnar agus ina dhiaidh sin, mar Easpag Ard Mhacha. D'fhill sé ar mhainistir Bhangor. Sa bhliain 1142, bhunaigh sé mainistir Mhelifont, an chéad teach Cisteirseach in Éirinn. Sa bhliain 1139, thug sé cuairt ar Naomh Bernard i Clairvaux ar thurais chuig agus ó Róimh. Sa bhliain 1148, d'imigh Malachy ón Éirinn chun an Pápa a fheiceáil ach fuair sé bás ar a bhealach go Clairvaux, áit ar fuair sé bás i gcuileoga Bernard. Tá sé adhlactha i mBás Eaglais na Mainistreach.

Naomh Charles Borromeo (1538-1584): Féasta: 4ú Mí na Samhna 2026

Naomh Charles Borromeo

Ag aois 21, rinneadh Ard-Easpag Chardinalach Míleán de. D'oibrigh sé chun athchóirithe a chur i bhfeidhm ina deoise, dréachtú a dhéanamh ar Cheatacism

Comhairle na Tréimhse. Is é an naomh patrónach ar Ceapadóir Caitliceach agus na semináirí.

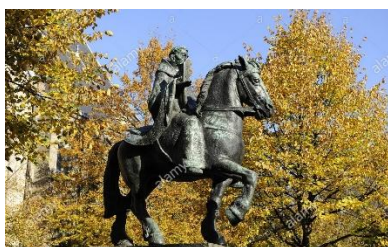
Naoimh Uile na hÉireann: Féasta: 6ú Mí na Samhna 2026

Na Naoimh Uile na hÉireann

Cuireadh Féile na Naoimh Uile na hÉireann ar bun i 1921, le Pápa Benedict XV, tar éis dó Oliver Plunkett a bheatiú i 1920. Níl ach ceithre naoimh - Naomh Malachy (1094-1148), Naomh Lorcán Ó Tuathail (1128-80), Naomh Oliver Plunkett (1625-81) agus Naomh Charles de Mount Argus (1821-93), daingnithe go hoifigiúil. Tá na naoimh Éireannacha eile go léir, cosúil le Naomh Pádraig, Bríd agus Colmcille, ina naoimh trí mheasúnú an Eaglais áitiúil.

Naomh Willibrord (658-739) Féasta: 7ú Mí na Samhna 2026

Naomh Willibrord

Rugadh é i Northumbria i 658. Tháinig sé isteach san ord Benedictine. Rinne sé staidéar i mainistir Ráth Melsigi, in aice le Milford, Co. Cheatharlach, sular shocraigh sé dul le aonú compánaigh eile de chomrádaithe chun an dea scéal a thabhairt do Fhrís. Bhunaigh sé misin i Utrecht. I 695, ceapadh é ina Ard-Easpag Utrecht ag An Pápa Sergius I. Bhunaigh sé mainistir in Echternach, sa Lúcsenburg, i 700. Fuair sé bás ann i 739.

Tiomantas Basílica Lateran: Féasta 9ú Mí na Samhna 2026

Is í an Eaglais seo i Róimh an 'Máthair agus Ceann de gach eaglaisí sa chathair agus ar fud an Domhain'. Is í an eaglais chathrach Easpag Roimhe é, agus tugadh 'Naomh Eoin' uirthi i ndiaidh na mainistir a bhí ceangailte léi uair amháin, tiomnaithe do Naomh Eoin an tSaorbhre, agus do Naomh Eoin Baiste. Tá sí dírithe áfach ar an Sábhálaí an Níorbhí An-Naofa (Most Holy Saviour).

Naomh Leo the Great (- 461) Féasta: 10ú Mí na Samhna 2026

Naomh Leo the Great

Mhúin sé an dá nádúir Chríost, an daonna agus an diachta ag Comhairle Chalcedon, 451, agus príomh-See Pheadair.

Naomh Martin of Tours (316-97): Féasta: 11ú Mí na Samhna 2026

Easpag Tours, aspal na Gaill, bunaitheoir mainistreacha. Pátrún na Fraince, saighdiúirí, bochtáin agus bainisteoirí tithe tábhairne.

Naomh Josaphat (1580-1623) – Féasta: 12ú Mí na Samhna 2026

Easpag Pholatz, d'oibrigh sé chun na Caitliceach Úcránaigh a athaontú; d'fhorbair an mharú a rinneadh air ag daoine a raibh éadóchas orthu go leor tiontaithe.

Naomh Lorcan Ó Tuathail (1128-1180) Féasta: 14ú Mí na Samhna 2026

Sciáil síos le haghaidh scéal faoi Naomh Lorcán Ó Tuathail.

Naomh Albert the Great, Easpag and Dochtúir don Eaglais. Ní cheiliúrtear an féasta i mbliana, 2026.

Ba frair Dominiceach Gearmánach é Naomh Albert an Mhór (Albertus Magnus) a rugadh timpeall 1200 agus a thaitin go mór leis staidéar a dhéanamh ar nádúr—plandaí, ainmhithe, réaltaí, carraigeacha—agus a tháinig ina cheann de mhúinteoirí is mó na hEaglaise. Is é Naomh Patrún na heolaithe agus na mac léinn é.

Naomh Margaret of Scotland (1045-93): Féasta: 16ú Mí na Samhna 2026

Bean chéile Malcolm III, rí na hAlban, a chabhraigh le sampla aige agus a bhfuil tionchar aici ar obair na hathchóirithe sa Eaglais.

Naomh Gertrude (1256-1302) Féasta: 16ú Mí na Samhna 2026

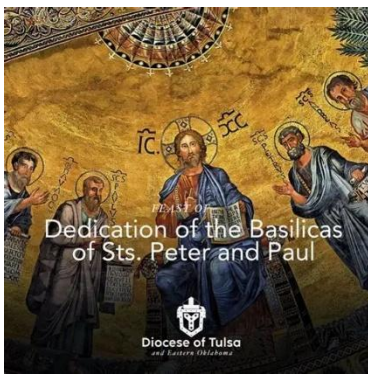
Bean rialta Benedictine, ó bhí sí cúig bliana d’aois, d’fhás sí i dtaobh dúil don Chroí Naofa agus chuir sí chun cinn Comaoineach Leanúnach.

Naomh Elizabeth of Hungary (1207-31) : Féasta 17ú Mí na Samhna 2026

Banríon a bhí 14 bliain d'aois, baintreach agus í exiled ag fiche bliain d'aois, Francaiscach (tertiary) go dtí a báis ag fiche a ceathair bliain d'aois. Bean a bhí ag guí I gcónaí agus thug sí seirbhís do na bocht.

Tiomantas na Baisileach Naomh Peadar agus Naomh Pól 2026

Bhain na hEaglaisí Naomh Peadar agus Naomh Pól a ndílseacht faoi deara ar an dáta seo ó na céadta déag. Naomh Peadar a bhasileach reatha a luadh i 1626 agus Naomh Pól Lasmuigh den bhalla i 1854.

Taispeántas na Maighdine Muire Bheannaithe Féasta: 21ú Mí na Samhna 2026

Tháinig an féile seo ón Oirthear agus cuireadh isteach í ar an bhFéilire Ginearálta sa séú haois déag. Ceiliúránn sí Máire ina saol lán de grásta, iomlán tiomnaithe don Spiorad Naomh.

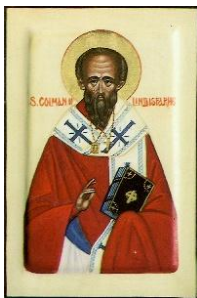
Naomh Columbán (543-615) Féasta: 23ú Mí na Samhna 2026

Naomh Columbán

Rugadh Naomh Columbán nó Columban, thart ar 543. Tháinig sé ina mhanach i mBangor agus ina dhiaidh sin ina phríomh oide ansin. I 591, agus é ag iarraidh ‘dul ar thuras difriúil do Chríost’. Thosaigh sé le dhá chéad a dó companach agus tháinig sé go Burgundy. Bhunaigh sé mainistreacha in Annagry, Luxeuil, agus Fontaine de réir an riail dhian Éireannach. Níos déanaí, bhunaigh sé Bregenz san Ostair agus a bhunús is mó ag Bobbio, in aice le Genua, áit ar éag sé i 615. Cuimhnítear air mar ceann de na manaigh misin Éireannacha is mó.

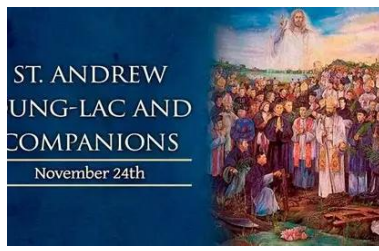
Naomh Colmán – Féasta: 24ú Mí na Samhna (Cluain) 2026

Naomh Colmán

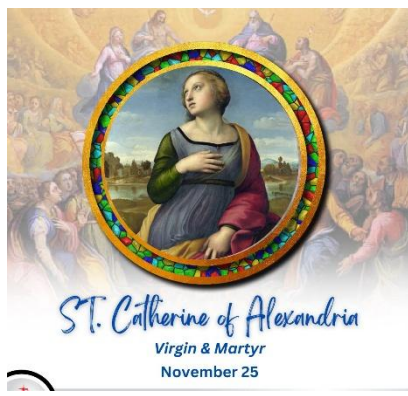
Rugadh Naomh Colmán thart ar 530, b’fhéidir i gCiarraí thiar. Bard dá ghairm bheatha. Tá sé ráite go raibh tionchar ag Naomh Breandán air chun sagart a dhéanamh. Ba é a mhisin ná i gCiarraí thoir, agus an príomh bhunús a bhunaigh sé ná i gCluain.

Naomh Andrew Dung-Lac agus compánaigh Féasta: 24ú Mí na Samhna 2026

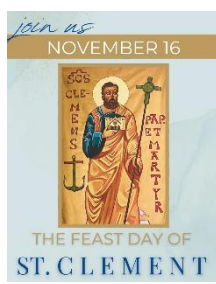
Sa seachtú, ochtú, naoú haois déag i Vítneam, d'fhulaing go leor Críostaithe trí mhairtírchas. Ar an 19ú Meitheamh, 1988, rinne Pápa Eoin Pól II 117 acu a naomhú - naoi déag fear agus bean Vítneaimis, aon déag misinéirí Doiminiceacha agus deich misinéir Francach.

Naomh Catherine: Féasta 25ú Mí na Samhna 2026

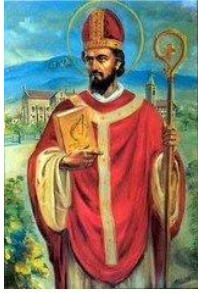
Cuireadh í mar mhartaír i 310 in Alexandria. Tá a corp á urramú sa mhainistir ar Shléibhe Sinai.

Naomh Clement- Féasta: 25ú Mí na Samhna 2026

Tríú iompróir (successor) Naomh Peadar mar easpag Róimh (88-97). Ghlaoigh a litir chuig na Corintigh ar shíocháin agus ar chomhsheasmhacht (harmony) i saol na sochaí sin. Díbeartha (Exiled), maraíodh é mar mairtírig sa Chrimé. Níos déanaí, tugadh a shaoracha go séipéal San Clemente i Róimh.

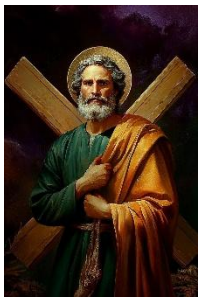
Naomh Feargal - Féasta: 27ú Mí na Samhna 2026

Naomh Feargal

Chónaigh sé ar dtús i bhFrainc agus ansin i mBavarach, áit ar bhunaigh sé mainistir Chiemsee. Ceapadh é mar Easpag Salzburg timpeall 754 agus fuair sé bás i 784, ag fágáil dea-cháil maidir le foghlaim agus naomhacht.

Naomh Andrew: Féasta: 30ú Mí na Samhna 2026

Bhí Naomh Aindriú ar cheann de na deisceabail is a gaire de Íosa. Is leanbh speisialta é an deiscebal a roghnaigh Íosa le h a dhéanamh mar aspal. Tá Aindriú ar eolas mar naomh-patron de roinnt tíortha, lena n-áirítear Alba, an Rómáin, agus an Úcráin. Is cosúil le cosantóir speisialta nó treoraí do áit nó do ghrúpa daoine an naomh-patron.

Crochadh Aindriú ar chros a bhí casta go cothrománach, rud a rinne í cosúil le "X". Glaotar an cineál croise seo anois go minic ar Chros Naomh Aindriú nó ar saltaire (saltire). Is siombail tábhachtach í an Chros Naomh Aindriú. Tá sí fiú ar bhratach oifigiúil Alba.

Ar Lá Naomh Aindriú, a bhíonn ar an 30 Samhain, déanann go leor daoine in Alba ceiliúradh. Is minic a chaitheann siad teasóg (thistle), a is bláth náisiúnta na hAlban.

Dé Chéadaoin Dearg

Cé atá in éineacht le Críostaithe atá faoi chéasadh?

An Ceathrú Céadaoin de Mhí na Samhna 2026

Is ócáid bhliantúil é An Céadaoin Dhearg a cheiliúrann an Céadaoin Cheathair de Mheán Fómhair chun Críostaithe faoi choireacht (persecuted) a ómós.

Thosaigh *Aid to the Church in Need* (ACN) é sa bhliain 2016, agus marcáiltear an lá le gníomhaíochtaí ar nós eaglaisí a soilsithe dearg, dearg a chaitheamh, agus Aifreann a dhéanamh chun feasacht a ardú faoi na coireachtaí a bhíonn ar Críostaithe.

Léiríonn tuarascáil ACN go bhfuil sáruithe ar chearta daonna i gcoinne na gCríostaithe tar éis méadú i 60% de na tíortha a ndearnadh suirbhé orthu, rud a thugann le fios na contúirtí atá fós rompu.

Cuireann an ócáid seo ómós ar ár "deartháireacha agus deirfiúracha faoi choireacht" agus ardóidh sé feasacht faoi na contúirtí a bhíonn ar Críostaithe ar fud an domhain.

Naomh Lorcán Ó Tuathail (1128-1180) – Féasta: 14ú Mí na Samhna 2026

Rinneadh Naomh Lorcán Ó Tuathail a chaonú i 1225.

Saol Luath Lorcán Ó Tuathail

Is é Naomh Lorcán Ó Tuathail, Naomh Patrún Ardeaglais Bhaile Átha Cliath. Ceiliúránn an Eaglais lá fhéile Naomh Lorcán Ó Tuathail ar 14 Samhain. Rugadh Naomh Lorcán Ó Tuathail i gCaisleán Diarmada, Contae Chill Dara, i 1128. Is iad ainmneacha a tuismitheoirí ná Muircheartach agus Inian Ivrien. D'fhág Inian, máthair Lorcáin, tionchar mór air. Thug Lorcán finné do gach éinne lena shaol urnaí agus a ghrá dá chomharsa. Bhí grá aige do dhéantús urnaí agus machnamh ar Fhocal Dé. Bhí sé ina dhéantúsach géar agus múinte ag na filí.

Nuair a bhí sé deich mbliana d'aois, cuireadh Lorcán mar éiginnte chuig Rí Laighean, Diarmid Mac Murchadha. Bhí drochíde air agus choinnigh a mháistir é i bpriosún. Ar feadh dhá bhliain, d'fhan sé beo i mbochtaineacht. Bhí ocras air agus cé go raibh fulaingt á thabhairt dó, d'fhan sé foighneach agus ciúin.

Saol i nGleann Dá Loch

Ligeadh Lorcán saor agus chuir sé chuig mainistir Ghleann Dá Loch é. Nuair a tháinig a athair go Gleann Dá Loch chun é a thabhairt abhaile, dúirt Lorcán, 'Le míonna fada bhí sé i m'intinn agam bheith ina shagart.' D'fhág Murtagh a mhac i nGleann Dá Loch chun a bhealach a leanúint ina ghairm.

Tháinig Lorcán isteach i bpobal na mainistreach ansin. Bhain sé sult as saol na hoibre, na paidir agus pobail na mainistreach. Ag fiche cúig bliana d'aois, tháinig sé ina Aba de Ghleann Dá Loch.

Cheap na manaigh go raibh Lorcán i láthair mar athair cineálta. Thóg Lorcán séipéil nua agus spreag sé foghlaim sa mhainistir. Thug sé manaigh ón Eoraip go Gleann Dá Loch. Chabhair Lorcán leis na bocht. Dhíol sé cuid mhór de shaothar an mhainistir chun bia a cheannach dóibh siúd a bhí ocras orthu.

Ard-Easpag Lorcán Ó Tuathail, an chéad Ard- Easpag ar Bhaile Átha Cliath

Rinneadh Lorcán an chéad Ard-Easpag ar Bhaile Átha Cliath i 1162. Mar Ard-Easpag, lean sé de bheith ag tabhairt aire do na boicht.

Níor dhearmad Lorcán riamh beatha na paidreacha i nGleann Dá Loch. D'éirigh sé go luath ar maidin, chan sé na sailm, agus léigh sé an Soiscéal i gCaithreán Chríost leis na manaigh. D'fhan sé ann go minic, ag guí le paisean nuair a bhí na manaigh eile tar éis an Chaithreáin a fhágáil. Shiúil sé timpeall an reilg agus d'amharc agus ghuí sé ar Bhaile Átha Cliath. Bhí fonn air an Eaglais a athchóiriú. Bhí riachtanas ar a shagairt maireachtáil faoi rialacha níos déine. Thug Lorcán cuairt ar mhainistir Aghustinianach, d'ith sé leis na mainicí, fuair sé ciúnas leo agus ghuí sé an Oifig Dhiailí leo.

D'fhóina sé faoin éagóir agus leisciúlacht. Thug sé na bochtáin chun páirt a ghlacadh ag a thábla agus d'fhreastail sé orthu go pearsanta. Nuair a tháinig nia eaglaise Uarchráibhe Lorcán mar ab de Ghleann Dá Locha, thug Lorcán cuairt ar Ghleann Dá Loch agus chaith sé cúpla lá síochána agus ciunas ansiúd. D'fhan sé i dteach (hermitage) ar an loch, nach bhféadfadh sé ach a bhaint amach ar bhád.

Chónaigh Naomh Lorcán saol austéiseach

Nuair a chónaigh Ard-Easpag Lorcán i mBaile Átha Cliath, chónaigh sé saol austéiseach. Ar an Aoine níor ith se ach arán agus uisce. Um thráthnóna, chodail sé beagán. Chaith sé an oíche ag guí. Lean sé ar aghaidh lena mhisean gach lá. Mhúin sé, thug sé léachta, mhúin sé do pháistí, d'athraigh sé mainistreacha agus cloigthishe, thug cuairt ar an tinn agus d'iarr sé airgead do na bocht agus do na leanaí gan tuismitheoirí. Thosaigh an Eaglais i mBaile Átha Cliath ag fás agus ag forbairt mar gheall ar shaothar crua agus saol urnaí Ard-Easpag Lorcán Ó Tuathail. Bhí grá aige do cheol agus chuir sé seinnte Gregorian isteach sa litearthacht.

Naomh Lorcán - Síochánaí

Chuir na Normánaigh ionsaí ar Bhaile Átha Cliath i 1171. Ón am sin ar aghaidh, d'oibrigh Lorcan ar son na síochána. Thaisteal sé go Sasana ag obair ar son na síochána. Sa tréimhse sin, bhí taisteal ar muir an-contúirteach. Níos mó ná uair amháin, bhí a long gafa i stoirmeacha fiáine. Chreid Lorcan agus a chomrádaithe a thaisteal leo le chéile gur shábháil cumhacht na paidreacha iad. I 1180, d'imigh Lorcán go Sasana den uair dheireanach chun gníomhú mar shíochánaí i scéal idir Henry II de Shasana agus na ríthe Éireannacha. Lean Ard Easpag Lorcán, Henry go Normandy, an Fhrainc agus d'éirigh sé tinn ansin. Fuair sé bás sa mhonaiséireacht in Eu ar an 14 Samhain, gan bualadh leis an rí.

Lorcán ina shuaimhneas

Chuir Eoin Lorcán Ó Tuathail ina shuaimhneas i bhFrainc. Tá a chuid luachmharais fós i gcrypt i Séipéal Notre Dame i gCathair Eu. Coinníonn Eaglais Naomh Lorcan Ó Tuathail, i bPáirc Shíobhail, Baile Átha Cliath, luachmharad mhór amháin, tiomnaithe don naomh. D'éirigh a uaigh i gCathair Eu ina áit filíochta go tapa agus deirtear gur tharla go leor míorúiltí ansin trí idirghabháil Lorcán. Rinneadh Naomh Lorcán Ó Tuathail a chaonú i 1225.

Nóta: Féach ar an leabhar 'Pilgrims of Hope' Resource for Teachers 2025. Ta an leabhar ar fáil arlíne ar www.dublindiocese.ie . Ta breis achmhainní ann.

Mí na Samhna – AG CUIMHNEAMH AR NA DAOINE A FUAIR BÁS

I Mí na Samhna, cuimhníonn Críostaithe, ar bhealach speisialta, ar na daoine a fuair bás, na naoimh ar neamh agus na hanamnacha I bPurgadóir.

Úsáidtear an téarma ‘Comaoin na Naomh’ do bhaill na hEaglaise, atá beo fós, chomh maith le daoine atá imithe romhainn cheana féin agus atá i bPurgadóir nó ar neamh.

GUIGH:

Tabhair scíth shíoraí dóibh, a Thiarna. Go lonraí beatha síoraí orthu. Go raibh siad i suaimhneas. Amen.